

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul în anulare, declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 353 de infanterie din 03 iunie 1944, în cauza penală privindu-l pe

Kuksa Efim Xxxxx, născut în anul xxxxxx, în satul
Xxxxx raionul Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

de la: 25 aprilie 2019 - 18 iunie 2019

în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 353 de infanterie din 03 iunie 1944, Kuksa Efim Xxxxx, a fost condamnat în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu aplicarea sancțiunii art. 54-2 Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, s-a stabilit că Kuksa Efim, a fost recunoscut vinovat și condamnat de faptul că, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, în luna mai 1994 a desfășurat agitație antisovietică printre militarii subdiviziunii sale, îndreptată spre discreditarea regimului existent în URSS. Inculpatul și-a exprimat nemulțumirea față de existența colhozurilor, precum și de ordinea instaurată de guvernul sovietic. Totodată a apreciat regimul instaurat de autoritățile române pe teritoriul sovietic ocupat.

În ședința de judecată inculpatul Kuksa Efim, nu și-a recunoscut vina în cele incriminate și a negat acuzațiile aduse în adresa sa, cât și declarațiile depuse de către martorii audiați și a susținut că, de fapt, el în prezența martorilor și-a expus

păreră, precum că nu este suficientă pâine pentru populație, însă aceasta nu ar fi însemnat că este împotriva colhozurilor. A mai susținut că afirmațiile sale au avut loc fără un anumit scop și posibil, au fost incorect înțelese de martori și nu confirmă cele spuse de martorii audiați.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare invocând prevederile 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței sus nominalizate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Kuksa Efim, pe motiv că la materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că Kuksa Efim ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea, sau slăbirea puterii sovietice ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, așa cum prevedea dispoziția art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU.

Instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, condamnarea lui Kuksa E., pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil. În consecință, hotărârea judecătorească în cauză, urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Kuksa E., în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Kuksa E., în conformitate cu art. 3 al Legii 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis cu casarea hotărârii judecătorești atacate, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

De asemenea, Colegiul penal menționează că, la 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Conform art. 3 lit. a) din Legea Republicii Moldova privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de

locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și pe teritoriul altui stat, inclusiv cele care au fost condamnate pentru "răspândirea unor scorniri calomnioase ce discreditează orânduirea sovietică de stat și obștească"

În temeiul celor constatate și prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată prezența în speță a motivelor întemeiate pentru a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Kuksa E., în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.Ucrainene, a o casa și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a înceta procesul penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, prin urmare și reabilitarea condamnatului.

Ținând cont de cele menționate supra, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare declarat este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu art. art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), 453 alin. (1), 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Se admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, se casează sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 353 de infanterie din 03 iunie 1944, în privința condamnării lui **Kuksa Efim Xxxxx**, în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia în fața societății, și reintegrarea în drepturi în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 18 iunie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor